

Xeerka L. 246 rep

Ansixinta Xeerka ee qaabka heshiisyada shaqada deegaanka ee la xiriira qorista shaqaalaha aan Somali ahayn.

MAAMULKA WASAAYADDA TALYAANIGA EE SOMALIYA

MAAMULAHAA

Kadib marki la arkay dekreetada lamba. 2357 ee Madaxweynha Jamhuuriyadda lamba. 2357 ee 9 Disember 1952;

Kadib markii la garoowsaday baahida loo qabo in la isku ururiyo amaradda kala gedisan ee ku qoran amar-sharci lamba. 62 ee 15 Sebtember 1950 iyo lamba. 6 ee 26 Febarayo 1951, dekreetada lamb 54 ee 1 Abriil 1952, lamba. 115 ee 30 Maay 1952, lamba. 28 ee 27 Disember 1952, lamba. 149 ee 29 Setembet 1954, lamba. 122 ee 15 Oktobar 1954, lamba. 150 19 Nofember 1954, lamba. 81ee 20 Abriil 1955;

Kadib markii la arkay amar-sharci lamba. 8 15 Maarsio 1954;

Kadib markii la maqalay Guddenka Maamulka.

WAXAA LA AMRAY

Qod. 1

Waxaa sharcigaan oo ka kooban 29 qodob lagu soo aruuriyey xeerarka nidaaminaayo heshiiska shaqo ee waqtiga go'an ee shaqaalaha aan Somali ahayn oo loogu tala galay adeegyada teknikada ah iyo kuwa gaarka ee Wasaayadaa Talyaniga ee Somaliya.

Qod. 2

Dekreetadaani waxa hirgeli doonta maalinta ku xigta markii lagu soo faafiyoo Faafinta Rasmiga ah.

Muqdisho, 24 Disember 1955.

Maamulaha

Anzilotti

Waa la arkay waana la diwaan gelyey – diwaan lamb 12 – bogga lamba. 223

Xisaabiyyaha Guud: **Spadaro**

XEERKA KELIYAHAA EE QAABKA HESHIISYADA SHAQADA DEEGAANKA EE LA XIRIIRA QORISTA SHAQAALAHAA AAN SOMALI AHAYN EE LOOGU TALA GALAY XAFIISYADA IYO ADEEGYADA TEKNIKADA IYO KUWA GAARKA AH EE WASAAYADDA TALYAANIGA EE SOMALIYA (AFIS)

Qod. 1

Howl gelinta xafiisyyada iyo adeegyada teknikada iyo kuwa u gaarka ah AFIS waxay qoran kartaa shaqaale aan Somali ahayn iyadoo heshis deegaanka oo waqtii go'an ay la galeyso.

Qod. 2

Shaqaalaha aan Somali ahayn oo xafiisyyada loogu tala ee ku carifan qodobka 1 wuxuu noqon kara.

Qaybta A

Shaqaale haysta shahaadada Jamacadda ama shahaado u dhigmata oo Jaamacad ay bixisay ama hey'adaha taclinta sare.

Qaybta B

Shaqaale haysta shahaadada Dugsiga Sare ama mid u dhiganta.

Qaybta C

Shaqaale haysta shahaadada Dugsiga Dhexe ama mid u dhiganta.

Qaybta D

Shaqaale tekniko ah oo aan haysanin shahaadoyinka sare ku xusan.

Shaqaalaha qeyb kasto waxay u sii kala qeybsami doonaaan darajooyinka ku tilmaaman shaxda 1.

Haysashada shahaado aqooneyd siin meyso in shaqaaluhu uu ka mid noqdo qorshaha qeybha ciddii shahadadaasi haysato.

Qod. 3

Ciddi dooneysyo in ay ka qeyb noqoto shaqaale heshiis deegaanka waxaa laga rabaa in uu ka soo baxo shuruudahaani:

- a) In da'diisu aysan ka yareen 18 sano kana weyneeyn 30, lakiin ciddi doonaysa howlaha xafiisyada teknikada ama aqoonta gaar ah da'du lama tixgelin doono;
- b) In uu caafimad qabo oo jirkiisa dhisan yahay oo uusan lahayn eeyn jirka oo waaweyn, Maamulku waxay xaq u leedahay in la baaro codsadayaasha si loo hubsado in ay ku haboon yihiin shaqada;
- c) In uu adaabtiisu wanaagsan tahay;
- d) In uu haysto shuruudaha loo baahan yahay shaqada oo uu soo codsaday.

Araaga Maamulki ee shuruudaha kor ku tilmaaman lama doodii karo
Codsadayaashu waa in diyaar u yihiin in ay u shaqo tegi doonaan goob kasta ee ka tirsan Wasaayada Talyaniga ee Somaliya.

Maamulku wuxuu marmarka qaarkood xaq u yeelanaya in uu intixaan guud iyo mid gaar geliyo codsadayaay iyadoo la dhowri doono nidaamka.

Qod. 4

Muddada shaqado waa ilaa 2 sano oo loogu tala galay muddo tijaabo ah. Waxaa reeban in loo cusboneysiyo heshiiska shaqada si aanan muuqanin. Codsiga dib u cusboneysiinta waa in 3 bilood ka hor intii aysan muddada heshiisku dhicin la soo diraa.

Dib u cusboneysiinta heshiiska shaqada waa in uu ku soo baxaa dekreeto Maamulaha.

Kadib markii laga reebo dib-u cusboneysinta heshiisyada horay loo sameys ee 8 sano laga bilaabay 1 Luulyo 1952, heshiisyada shaqo ee kale waxaa loo cusboneysiin doona muddo affar affar sano ah Isku darkoodu lama ogola in heshis shaqo dib loo cusboneysiyo muddo dhaafsiisan 30 Juun 1960.

Qod. 5

Dheereynta shaqada kadib markii ay dhacday heshiiska shaqo iyoadoo uusan Mamulka soo garsiinin wax cusboneysin, ma abuureyso xuquuqda in dib u cusboneysiin loo sameeyo laakin shaqaalahaasi wuxuu yeelan doona wixii anfac ah oo ka soo arooray heshiiska shaqada.

Qod. 6

Shaqaalaha doonayo in uu shaqada isaga tago waa in uu soo wargeliya si qoraal ah 3 bilood ka hor intu uusan shaqada ka tegin. Maamulku wuxuu muddo dheeraad ah ee 3 bilood weydiisan karaa shaqaalaha shaqada rabo in uu ka tago, gaar ahaan haddu yahay macalin oo dugsiga inta laga xiri doono ah.

Haddii shaqaaluhu isaga tago isagoo aan dhowrin amarka ku qoran faqradda sare, waxaa ka lumi doono wixii xuquuq oo uu ku lahaa Maamulka.

Qod. 7

Wixii la xiriira xeerarka guud ee wajibaadka iyo qaabka shaqaalaha heshiiska deegaanka lala galay waxaa lagu dabaqi doono nidaamka loogu tala galay shaqaalaha aan Somali ahay ee ka tirsan AFIS.

Qod. 8

Waxaa ka reeban shaqaalaha lala galay heshiiska deegaanka:

- a) In uu galo shaqooyinka gaarka ah ama xirfadaha gaarka ah Ee warshadaha ama ganacsiga xatta haddii qof 3aad ay u qabaneyso;
- b) Shaqa kasto oo aragtida Maamulka u muuqata mi ka hor imaneysa dhowrista wajibaadka xafiiska iyo sharafta Maamulka:

Shaqaalaha tecnika ah waxaa Maamulku u ogolan kara in xirfaddo uga shaqeeyaan goobaha haddii ay baahi timaado.

Qod. 9

Kadib markii laga reebo marxaladda ku qoran faqradda 5 ee qodobka 16, shaqaaluhu wuxuu shaqado ka istaagi doonta markii uu heshiiska shaqada ay dhamaato ama la ruqseeyo.

Ruqsado waxay noqon karta mid aan *horay loo war gelin oo fulinteedo noqoneysyo isla waqtiga la joogo haddii*:

- a) Sabab culus oo nidaam ah ama anshax xumo *mid la sii wargeliyey 2 bilood ka hor;*
- b) Haddii uu aragtida aan laga doodi Karin ee Maamulku oo la noqoto shaqaale tijaabo ku jiray;
- c) Haddii uu shaqaaluhu howshiisa ka soo bixi waayo;
- d) Haddii loo baahdo in la yareeyo shaqaalaha ama in lagu beddelo shaqale Somali lah.

Shaqaalaha a ruqseeyo sababaha ku qoran faqradaaha a) iyo b) wax gunno ah looma oggola ama xuquuq ay ku leeyihin Maamulka.

Shaqaalaha iska joojiya shaqada kadib markii u heshiisku dhamaaday ama la ruqseeyo sababaha la xiriira faqradda c) wuxuu xaq u leeyahay mushaar u dhigma mushaarikiisa ugu dambeeyey oo lagu dhufto inta sano ama qeyb muddada uu soo shaqeeyey.

Shaqaalaha lagu ruqseeyo sababta ku qoran faqradda d) wuxuu leeyahay gunno ruqso oo u dhigmata intii mushaar ay la eked mushaarkiisa ugu dambeyey oo lagu dhufto inta sano oo soo shaqeeyey.

Qod. 10

Hirgelinta qodobka 9 laguma dabaqi doono muddoyinka shaqaaluhu uu qaaday fassax qeyra caadi ah, ama suggitaan asbaabo u gaar ah uu qaatay iyo amaradda ku xusan qodobada 15, 16 iyo 28.

Qod. 11

Haddii ay dhamato muddada heshiiska shaqo asbaabaha ku qoran faqradda c) iyo d) ee qdobka 9, shaqaalaha iyo qoyskiisa waxay xaq uu yeelanaya in laga bixiyo kharajka safar ay dib ugu noqonaya dalkii ay ka yimaadeen.

Kharajka loogu tala galay safar dib loogu celin doono shaqaalahasi wuxuu noqon doona: safar darajada 1aad shaqaalaha qeybta A, darajada labaad qeybaha shaqalah B, C, iyo D ee darajada 1, darajada 3 waxaa geli doono shaqaalaha qeybta D ee darajooyinka hoose.

Qod. 12

Shaqaalaha laga soo qorto dibedda waxay xaq uu leeyihin in loo celiyo kharajka ku baxay imaatinkooda dalka Somaliya iyado loo tixgelinaayo nidaamka ku qoran faqradda ugu damberyisa ee qdobka 11.

Inta laga gaarayo maalinta oo uu soo gaari doono goobta shaqada ee Somalia, shaqaaluhu wuxuu xaq uu leeyahay sida ku cad qod. 20 markii laga reebo wixii kale oo magdhaw ah.

Qorista shaqalahi dalka dibediisa ee heshiiska deegaanka ee Maamulka wuxuu ka duwaanan karaa aragtida Guddiga sida ku qoran qdobka 25.

Qod. 13

Shaqaalaha heshiiska deegaanka oo laga soo qoro dalka dibediisa wuxuu xaq uu leeyahay in uu soo qato qoyskiisa amase ay ka daba yimaadan iyado wixii kharaj ay saaran tahay Maamulka.

Qod. 14

Shaqaalaha heshiiska deegaanka wuxuu xaq u eeyahay fassas 50 beri sanadkiiba

Fasaxaasi wuxuu isku aruursan karaa ilaa 3 sano wuxuu si ku meel gaar ahna laga baaji karaan shaqada awgeed.

Fassaxa ugu damebeeyo waa in uu qaada intii aysan muddada heshiisku dhamaanin.

Shaqaalha dibedda laga soo qoray oo doonay in fassaxiisa ku qaado dalkii uu ka yimid waxaa loo ogol yahay 20 beri oo dheeraad si uu tago una soo noqdo hal mar 3dii sano.

Qod. 15

Maamulku wuxuu oggolan kara fassax ay caadi ahay ee dhan ilaa 30 beri ilaa 3 sano gudaheeda.

Muddadasi xaq uma laha wax mushaar aha markii laga reebo in fassaxaani yahay mid ku yimid cudur ama cilaad ka timid shaqada uu haayey.

Qod. 16

Si loo hubsato asbaabaha caafimaadka, Maamulku wuxuu siin doona shaqaalaha lagu qoray heshiiska deegaan, muddo suggitaan ah ee 6 bilood oo haddana loo dheeren karo 6 bilood kale.

Muddada suggitaanka caafimaadka awgiisa waxaa kadib markii lala tashay Guddigu ee qdobka 25 loo fassxi doona kadib markii la baaray.

Lixda bilood oo uga horeeyey ee fassaxa loo qaatay caafimaadka daraadeed waxaa la iga heli doono seddax u dhig, lixda bilood eek u xigtana wuxuu qadaan lix u dhig.

Haddii ay dhacdo fassaxa dhinaca caafimadka ama curyaanimada lixda bilood oo ugu horreyo waxaa la siin doona laba u dhig musharkiisa, lixda bilood oo ka dambeysana wuxuu qaadan doona 3 u dhig hal dhigood

Shaqaalaha fassax dhinaca caafimaka ama curyaanimada darted qaato, haddii uusan shaqada wadi waayo waxaa laga joojin doona shaqada.

Sidaas, shaqalahu waxaa lagu dabaqi doono nidaamka ku qoran faqradda ugu dambeysa ee qodobta 9 iyo qodobka 11.

Shaqaalaha lala galay heshiiska deegan waxaa loo ogol yahay fassaxa sababaha gaarka oo ka badneyn ilaa 12 bilood

Waqtiga fassaxa intii logu jira asbabta gaarka wax xaq uma laha in wax lacag la siiyo Shan sano gudahooda looma oggola fassax aan ka badneyn 24 bilood haddii sababto ay tahay midka caafimaadka iyo midka gaarka ah.

Qod. 17

Hakinta shaqada ee sababtu ay tahay marxaladda ku qoran qodobka 14, 15 iyo 16 ma sii dheeren doonta muddada heshiiska shaqada. Heshiiska shaqo waxaa dib loo cusboneynaya waqtiga fassaxa iyo fassaxa suggitaanka.

Qod. 18

Ka bilaabo 1da Luulyo 1954, shaqaalaha ku jira heshiiska shaqada deegaanka wuxuu xaq uu leeyahay kharajka safarka, tiro lacageed oo go'aan oo sida ku qoran:

- Shaqaalaha qeybta A: So 100 shaqaalaha iyo qof kasto oo uu mas'uul ka ahaa oo 12 jir ka weyneyn, So 50 qof kasto oo ka tirsan oo 3 sano ilaa iyo 12 jir;
- Shaqaalaha qeybta B,C iyo D ee darajada I: So 80 oo cid kast ee ka tirsan qoyska oo aan ka weyneyn 12 sano , So 40 ee qof kasto ee qoyska oo 3 ilaa 12 sano jir;
- Shaqaalaha oo darajada kala ah qeybaha D: So 50 isaga iyo qof kasto ee qoyska ee da'diisa 12 jir, So 25 ee qofkasta ee qoyska ka tirsan oo 3 ilaa 12 sano.

Qod. 19

Shaqaalaha aan inta uu hirgeli doon sharcigan aan ka faa'ideysan kharajka safarke ee fassax la siiyey wuxuu heli doonaa magdhaw intii uu shaqada haayey ka hor muddada 1 Luulyo 1954, tiro aan ka badneyn kala barka mushaarikiisa oo sida ku carifan qodobka sare ku qoran, guud ahaan aan ka badneyn muddada 30 bilood.

Qod. 20

Lacagta guud ee bishii la siiyo shaqaalaha heshiiska deeganka lala galay waxaa qeyb kasto lagu carifay shaxda L ee halkaan ku lifaaqan.

Lacagahaasi waxaa la bixin doono kadib markii laga jaro wixii xaq sida ku cad xeeraka hirgalsan.

Laga bilaabo 1954 waxaa shaqaaluhu xaq u yeelan doonaa lacag lagu tilmaaman musharka bisha 13aad oo la siin doono bisha Disember ee sanad walba.

Qod. 21

Lacagta dheeraadka ee qoyska ee ku qoran shaxda I ee halkan ku lifaaqan lama bixin doono iyadoo idil muddada uu shaqaalhu uu ku jiro heshiiska shaqada ee deegaanka.

Qod. 22

Shaqaalaha heshiiska shaqo deegaanka waxay xay u leeyihin gunnoyinka dhaxidda, midka noloasha, shaqada dheeraadka, beddelka, howlaha loo diro meel kale, howlaha gaarka, isla sida uu leeyihin xaq shaqaalaha kale oo aanan Somali ahayn ee u shaqeeya Wasaayadda AFIS.

Qiiyaas ahaan mushaark iyo gunnoyinka ku qoran faqradda sare, shaqaalaha heshiiska shaqo deegaanku waxay la mid yihiin shaqaalaha dowladda Talyaaniga sida ku cad lifaaqa shaxda 2.

Qod. 23

Waxaa u xil saaraan Maamulka in ay bixiyo wixii kharaj ah ee la xiiriira nolosha, daaweynta shaqaalaha heshiiska shaqo deegaan dhinaca dhawaca, jugta, cuduradda ka yimaada ama ay si dhibaateeyaan shaqada uu hayey.

Caafimadka uu shaqaalahasi helo ma tirtiraayo xalaada shaqaalaha xatta haddii ay shaqadu dhamaato.

Qod. 24

Haddii ay geeri timaado, ehelka shaqaalaha wuxuu heli doona sida ku cad faqradda ugu dambeysa mappa ka kor ee qod. 9

Haddii ay geeridu sababtay shaqada, ehelku wuxuu heli doonaan gunno u dhigmata 2 mushaar ee mushaarkiisa ugu dambeyey oo aan la canshurin Guud ahaan qoysku ay geerida gashay waxaa lagu dabaqi doona qod. 11.

Qod. 25

Xafiiska AFIS waxaa lagu ag dhisay dekreeto Maamulaha hey' adda qaabilسان qorista iyo ruqsaynta.

Guddigu wuxuu Maamylaha kala talin doona wixii la xiriira shaqaalaha galay heshiis shaqo deegan.

Guddigu oo leh awooda habeynta wuxuu ka kooban yahay Xoghayaha Guud oo shir guddoonka fadhiya, 4 xubnood oo laga soo xulay shaqaalaha AFIS iyo laba shaqaale ee heshiiska shaqada iyo 2 xubin oo haddii loo bahdo in lagu beddelo dadka magan.

Haddii uu Guddomiyaha Guddiga maqan yahay waxaa guddenka iska leh xubin ugu duqsan darajao ahaan.

Shaqaalaha AFIS wuxuu la wareegi doona howlaha xoghayaha

Qod. 26

Kadib markii uu la tashtay Guddiga Maamulaha iyadoo la tixraacao faqradda 2aad ee qodobka 27wuxuu soo saari doona dekreeto oo lagu cadeyn doono shaqaalaha oo loo baahan yahay in ay fuliyaan howlaha qorista iyo dhaqaalaha oo kiis kiis ah.

Qod. 27

Heshisyada shaqada deegaan oo horay loo suubihey iyo kuwa weli aan la gelin waxaay hoos imaan doonaa TU halkan ku qoran.

Waxay heshiisyadaasi ku eg yihiin maalinta ay dhammato Wasaayada Talyaaniga ee Somaliya.

Sidas awgeed waxaa lagu dabaqi doonao amarradda ku qoran faqradda ugu dambeysa ee qodobka 9 iyo 11.

Qod. 28

Iyadoo la tixgelinayo amaradda ku qoran qodobada 9 iyo 17, shaqaalaha heshiiska shaqada deeganka oo laba daraalo waday shaqadooda AFIS laga bilaabo 1 Abriil 1950, wuxuu markii ay shaqada dhamaato wuxuu codsan kara in lacag la'aan uu si wato shaqada sida ku cad qodobka 27.

Qod. 29

Heshiiska shaqada deegaanka wuxuu ka kooban tahay sida ku qoran TU, shaqaalaha tilmaamihiisa iyo qeybaha ku ka kooban yahay.

Haddii shaqaalaha laga qoray Italiya, warqaddu waa in la saxiixo, sida uu codsado Maamulka ee Wasaaradda Arrimaha Dibedda ama wakiilka Talyaaniga.

Sida ku cad qod. 26, qoraalkuwaa in uu cadeeya muddada heshiiska, qaabka dhaqaale iyo marxaladah gaarka ee shaqada.

Muqdisho, 24 Disember 1955.

Maamulaha

Anzilotti

SHAXDA MUSHAARKA OO AAN LA CANSHUURIN IYO GUNNADA QOYSKA

Darajo	2 sano ugu horeysa	2 sano oo ku xigta	2 sano oo ku xigta	2 sano oo ku xigta	2 sano oo ku xigta	Gunnadda qoyska
Qaybta A						
1aad 2aad 3aad	1,787,5 1,567,5 1,402,5	1.870.0 1.650.0 1,485.0	1,952.5 1.732.5 1.567.5	2,035. 1.815 1.650	2.117. 1.897. 1.732.	So 40 xaaska iyo So 20 ilmaha yar.
Qaybta B						
1aad 2aad 3aad	1,397.0 1,248.5 1.133.0	1.479.50 1.331.00 1.215.50	1562.00 1.413.50 1.298.00	1.644. 1.496 1.380	1.727 1.578 1.463	Waa lacag la'aan haddii qoyska
Qaybta C						
1aad 2aad 3aad	951.50 830.50 715.00	1.006.5 885.50 770.00	1.061.5 940.50 825.00	1.116 995.5 880.0	1.171 1.050 935	cid ka mid ah ay lacag ka hesho AFIS
Qeybta D						
1aad	1.248.5	1.276	1.303.5	1.331	1358	

2aad	1.012	1.039	1.067	1.094	1.122	
3aad	775.50	803.00	830.50	858	885	
4aad	473.00	500.50	528.00	555	583	

Muqdisho, 24 Disember 1955.

Maamulaha

Anzilotti

**SHAX ISU DHIGA DARAJADA SHAQQALAH AAN SOMALI AHAYN EE
LALA GALAY HESHIIS SHAQO DEEGAAN EE WASAAYADDA AFIS-
DARAJADA SHAQAALAH AY NOOCA HESHIISKA**

SHAQAALAH Heshiiska Deegaanka Nooca heshiiska shaqada

Qaybta A	Darajada	1aad	Qaybta 1	Darajo 7aad
Qaybta A	Darajada	2aad	Qaybta 1	Darajo 8aad
Qaybta A	Darajada	3aad	Qaybta 1	Darajo 9aad
Qaybta B	Darajada	1aad	Qaybta 2	Darajo 9aad
Qaybra B	Darajada	2aad	Qaybta 2	Darajo 10aad
Qaybta B	Daeajada	3aad	Qaybta 2	Darajo 11aad
Qaybta C	Darajada	1aad	Qaybta 3	Darajo 11aad
Qaybta C	Darajada	2aad	Qaybta 3	Darajo 12aad
Qaybta C	Darajada	3aad	Qeybta 3	Darajo 13aad
Qaybta D	Darajada	1aad	Qaybta 4	Darajo 1aad
Qaybta D	Darajada	2aad	Qaybta 4	Darajo 2aad
Qaybta D	Darajada	3aad	Qaybta 4	Darajo 3aad
Qaybta D	Darajada	4aad	Qaybta 4	Darajo 4aad

Muqdisho, 24 Disember 1955.

Maamulaha

Anzilotti